

Tre og tredivte Møde.

Onsdagen den 6te Januar Kl. 1¹/₂.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Jeg har at meddele, at jeg paa Aarets første Dag har haadt den Tre og tredivte Møde, og at Hans Majestæt Kongen Landsstingets Lykønskning, og at Hans Majestæt paa lagde mig i den Anledning at bringe Landsstinget hans hjertelige Hilsen og Tak.

Fra 3die Landstingsmand for 10de Kreds (Frijs-Frijsborg) har jeg modtaget Underretning om, at han ved Sygdom foreløbig er forhindret fra at give Møde her i Stinget. Fra enkelte andre Medlemmer har jeg modtaget lignende Underretninger om Forsald, men da de kun gjælde for ganske kort Tid, nogle saa Dage, finder jeg det ikke fornødent her at nævne dem.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af: Forslag til Lov om Forandringer i de for Borger- og Almueskolerne i Kjøbstæderne og paa Landet gjældende Bestemmelser om Skolebøder.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2209—12).

S. Pedersen: Som Supplement til, hvad der blev anført af min ærede Medforslagsstiller ved Indbringelsen af dette Lovforslag, skal jeg tillade mig ganske kort at ledsage Lovforslaget med nogle saa Bemærkninger. Som allerede udtalt have Forslagsstillerne saavel som Flertallet af det i forrige Samling nedsatte Udvalg erkjendt Nødvendigheden af, at der var en Tvangstilføde, for at man kunde fremtvinge en regelmæssig Undervisning, svarende til det Laamaal af Kundskaber, som Staten absolut maa fordre bibragt Børnene i Almueskolerne. Man har været enig om at erkjende, at den nuværende Mulkteringsmaade ikke var vel egnet til at naae dette Diemed paa en fyldestgørende Maade, idet det har været min med Fleres Opfattelse, at den i de fleste Tilfælde mere er egnet til at irritere Befolkningens Stenning imod Skolen — saa at den altsaa fører bort fra Maalet i Stedet for til det — end til at ramme paa en billig og retfærdig Maade og til at afvæie de forskellige

Hensyn, som maa være de afgjørende ved Mulkteringen. Vi have derfor ikke kunnet undlade at gjøre Skridt til at komme bort fra den Mulkteringsmaade, som tæller Dagene og derefter fastsætter Mulkterne efter et Skema; thi det er jo en bekendt Sag, at dels kunne Forsømmelserne og Udeblivelserne have høist forskellige Grunde, og dels kunne de, om de end ikke ere juridisk lovlige, dog i alt Fald være moralsk lovlige. Derhos kunne jo ogsaa Forældrene paa anden Maade vise en saadan Interesse for deres Børns Oplysning og Oplærelse, at disse i ingenjomhelst Henseende staa under det Gjennemsnitsmaal, som Almueskolen har sat for Undervisningen, og hvorpaa deres Lævnaldrende i Skolen staa. Det er saaledes i alt Fald min personlige Opfattelse, at der ikke er nogen Anledning for Staten til at anvende Straf, saa længe der ikke foreligger en ligefrem Tilfældighed af den Art, som paa ligger Forældrene til at kasse deres Børn en tilfredsstillende Undervisning. Naar Børnene, som maaske have forsomt flere Dage i Aaret, senere paa anden Maade have indhentet det Forsømte, og Forældrene overhovedet vise Tilbøjelighed til at drage den Omsorg for deres Undervisning, som maa kræves, saa mener jeg, at der af Hensyn dertil er Grund til ikke alene at lempe Mulkterne, men ogsaa til i mange Tilfælde at afbøde dem. Naar der overhovedet skal mulkteres, vil der med Hensyn til Mulkternes Størrelse endvidere være flere andre Momenter at tage i Betragtning, saaledes at man f. Ex., naar to Børn, hvis Forældres Formuesoilkaar ere høist ulige, have forsomt det samme Dageantal, fornødtvis ikke bør sætte Mulkten lige stor for dem begge. Der er derfor i vort Forslag givet de kommunale Bestyrelser et saa vidt Spillerum til at afpasse Mulkterne efter de særlige Forhold, at de ikke alene kunne lempe Mulkterne og endog helt frafalde dem, hvor der er Grund dertil, men at de ogsaa, hvor der vises aabenbar Trods og grov Tilfældighed af Aligten, kunne lade Mulkterne ramme paa en saa sødelig Maade at de ganske anderledes komme til at svare til det tilsigtede Diemed, end det nu er Tilfældet. — Hvad dernæst angaar Sammenkaldelsen af de forsømmelige Forældre eller Berger og den Forhandling, som i Lovforslaget forudsettes at ville finde Sted hvert Fjerdingaar mellem Biskop og Kommunalbestyrelsen i Forening med Skolekommissionens Formand, da have vi Alle været enige om at tillægge den en meget væsentlig moralsk Betydning. Det er jo bekendt, at, naar en